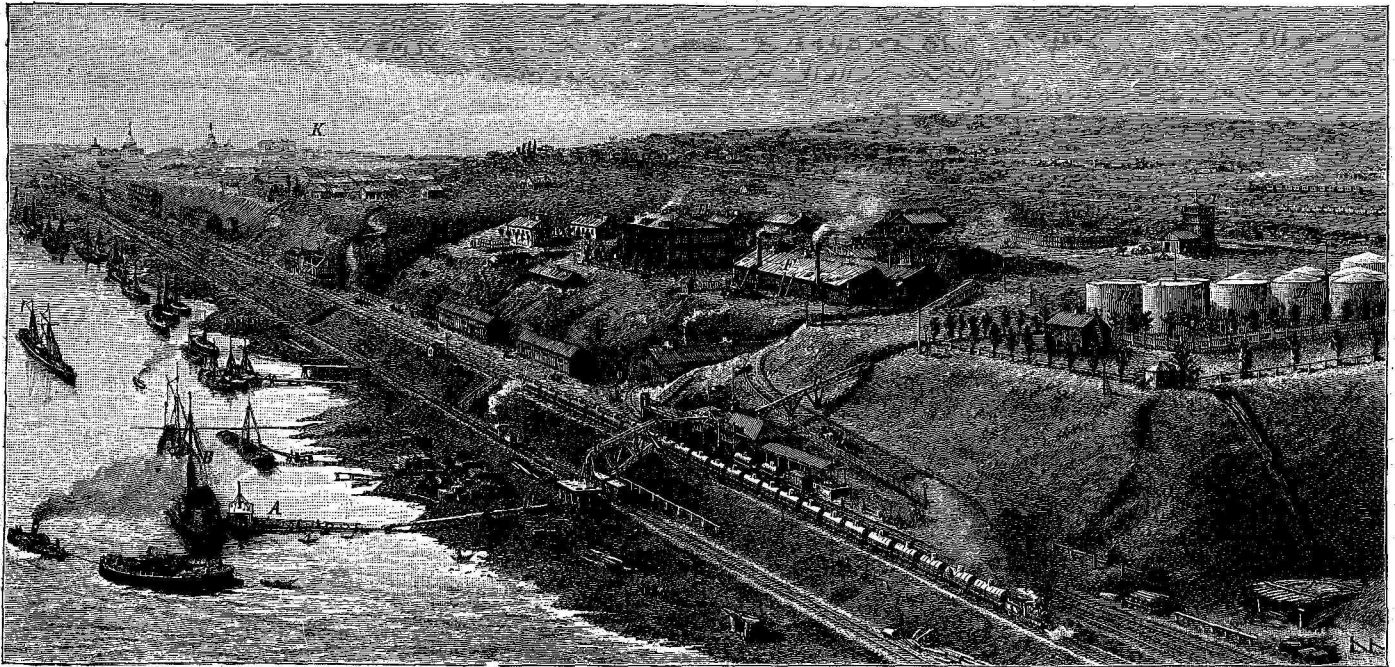

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ.

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΕΙΣ ΠΑΝΑΡΧΑΙΑΣ ΠΗΓΑΣ ΦΩΤΟΣ.

Ὁ ὕπατος τῶν τραγικῶν Αἰσχύλος παριστάνει ἡμῖν ἐν τῇ καλλίστῃ τῶν τραγωδιῶν του τὸν Προμηθεῖα καταδικαζόμενον ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀνδρῶν τε θεῶν τε ἐπὶ τοῦ βραχίονος Καυκάσου, καὶ τοῦτο πρὸς τιμωρίαν διὰ τὴν ἐκ τοῦ Ὀλύμπου κλοπὴν τοῦ οὐρανοῦ πυρός. Ἴσως ὁ ποιητὴς ἐξέλεξε τὸν τόπον τοῦτον θέλων νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν, καθ' ἣν προϋποτίθεται ὅτι ὁ παρρηγισθεὶς Ὀλύμπιος Ζεὺς ἠθέλησε νὰ τιμωρήσῃ τὸν Τιτᾶνα εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος, εἰς ὃ καὶ τὸ κλοπιμαῖόν του ἀντικείμενον κατεβίβασεν εἰς τὴν γῆν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ ὁμως τὸ πρᾶγμα τὴν πρώτην ἀφορμὴν πρὸς μόρφωσιν τῆς ιδέας ταύτης παρὰ τοῖς ἡμετέροις προγόνους ἔδωκαν τὰ αἰώνια

ἀφθονώτεροι τῶν τῆς Ἀμερικῆς — φαίνονται μάλιστα ὅτι εἶνε ἐντελῶς ἀνεξάντλητοι, καὶ ἐν τούτοις ἡ ἐτησία παραγωγὴ αὐτῶν ἐν τῷ παρόντι μόλις ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ἐκτὴ μύριον τῆς ἀμερικανικῆς. Ἐκ τῶν ἀρχαίων τῆς Ἑλλάδος συγγραφέων ὁ Πλούταρχος, νομίζομεν, ἀναφέρει πρῶτος τὴν ὑπαρξίν κατὰ τὰς χώρας ἐκεῖνας πετρελαίου καὶ ἐν τῷ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου βίῳ περιγράφει ὁπωςοῦν ἐκτενῶς τὴν ἀφθονίαν καὶ τὰς ιδιότητας αὐτοῦ. Ἡμέραν τινά, λέγει, εἶδεν ὁ Ἀλέξανδρος ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἐκβατάνων τεραστίαν στήλην πυρός, ἀναπηδῶσαν ἐκ τινος ἀνεξάντλητου πηγῆς. Τίς λοιπὸν ὑπῆρξεν ἡ αἰτία, ὥστε ἐν ὅλαις ταῖς ἀγοραῖς τῆς Εὐρώπης καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς Ρωσσίας κατὰ

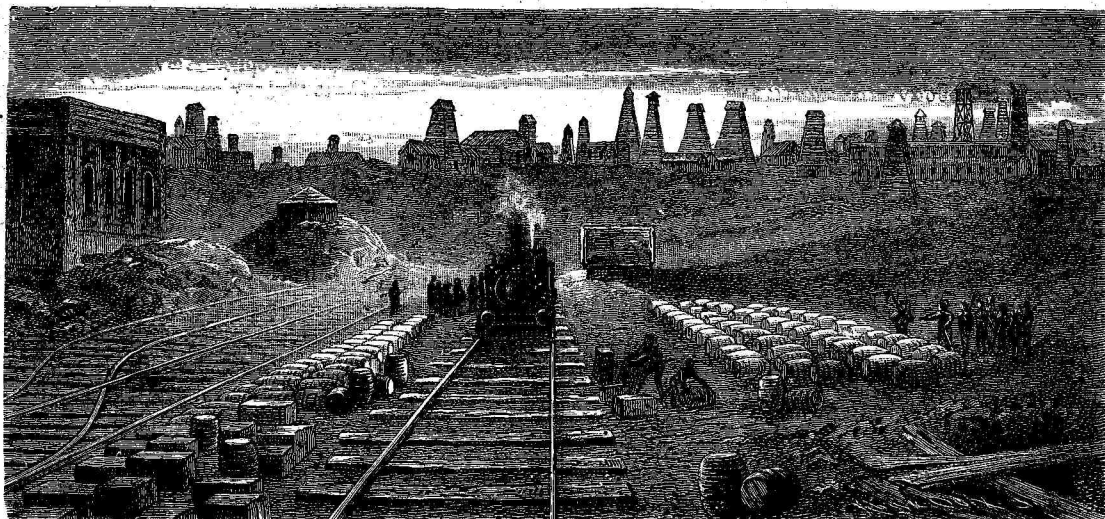
ΤΑ ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΒΟΛΓΑΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΝΟΒΕΛ.

Α εἶνε πλωτὴ ἀποβάθρα, ἐφ' ἧς εὐρίσκεται ἀτμολέβης καὶ ἀντλία, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐκ τῶν μεταφορικῶν κλοίων Β μεταφέρεται τὸ πετρέλαιον διὰ τοῦ σωλήνος C εἰς τὰς δεξαμενὰς D, κειμένους 110 πόδας ὑπερῶν τῆς ἐπιφανείας τοῦ Βόλγα. Ἐκ τῶν δεξαμενῶν τούτων φέρεται τὸ πετρέλαιον κατ' εὐθείαν εἰς τὰ δοχεῖα τῶν ἀμαξῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν παρὰ τὴν ἀκτὴν δρωμένην αὐτοδρομικὴν ἀμαξοστοιχίαν. Ε εἶνε τὰ σικῆματα τῶν ὑπαλλήλων. F εἶνε τὸ βαρελοποιεῖον. T ὁ τοῦ ὑδραγωγείου πυργὸς καὶ K ἡ πόλις Ζαρούζιν.

καὶ ἄσβεστα τοῦ Καυκάσου πυρά, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἤδη διάσημα καὶ κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς ἀκόμη χρόνους. Καὶ ἀληθῶς ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, οὐ μακρὰν τῆς πόλεως Βακοῦ, ἐν Σουράν-χανί, κεῖται ὁ ἀρχαιότατος βωμὸς τοῦ κόσμου, ἐφ' οὗ καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη γλῶσσαι πυρὸς οὐδέποτε ἀποσβεσθέντων ἐκπέμπονται εἰς τὰ ὕψη καὶ πρὸ τοῦ ὁποίου ποτὲ οἱ πυρολάτραι ἐτέλουν τὰς δεήσεις των πρὸς τὸ παμφάγον στοιχεῖον. Τὸ πῦρ τοῦτο παράγεται ἐξ ἀερίων προερχομένων ἐξ ὑποχθονίων πηγῶν πετρελαίου καὶ εὐρισκόντων ἐξόδον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς διὰ τινος ῥωγμῆς τοῦ ἐδάφους. Ἀρχαιότερα ὁμως παρὰ τὴν ἱστορίαν τῶν πυρολατρῶν καὶ τῶν ναῶν τοῦ Ζωροάστρου εἶνε τὰ αἰώνια πυρὰ τῆς χερσονήσου τοῦ Καυκάσου. Ἐν ταῖς χώραις ταύταις, αἵτινες ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις καθιγιάσθησαν διὰ τῆς λατρείας καὶ θρησκευτικῆς πίστεως τῶν ἀνθρώπων, ὁ πρακτικὸς τῶν ἡμερῶν ἡμῶν νοῦς παρήγαγε καὶ ἀνέπτυξε σπουδαίαν βιομηχανίαν πετρελαίου, ἧς κέντρον καὶ καρδίαν εἶνε ἡ πόλις Βακοῦ, σπουδαιοτάτη πόλις τῆς Κασπίας θαλάσσης ἐξαισιῶς προοδεύουσα ἐνεκα τῆς θέσεώς της κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετηρίδα. Αἱ πετρελαιοῦχοι πηγαὶ τοῦ Καυκάσου, ὧν παραφυάδας δυνάμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν δυτικῶς μὲν μέχρι τῆς Τιφλίδος, ἀνατολικῶς δὲ μέχρι τῶν ὑπωρειῶν τῶν Ἰμαλαίων ὁρέων εἶνε πολὺ πλουσιώτεροι καὶ

τεράστια ποσὰ νὰ καταναλίσκεται τὸ ἀμερικανικὸν πετρέλαιον, ἐν ᾧ μέχρις ἐσχάτων μόλις ἦτο γνωστὸν ὅτι ἐκτὸς αὐτοῦ ὑπῆρχε καὶ καυκάσιον εἰς τὸν κόσμον;

Πρώτη αὕτη ἡ ῥωσικὴ κυβέρνησις διηκύνουεν εἰς τοὺς Ἀμερικανοὺς τὴν νίκην μισθώσασα τὰς πηγὰς τῆς νάφθας. Χάρis εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦτον ἐν ἔτει 1863 ἡ ὅλική τῆς νάφθας παραγωγὴ συνεποσοῦτο μόλις εἰς 100,000 καντάρια. Ἐν ἔτει 1872 ὅτε τὸ ἀμερικανικὸν πετρέλαιον εἶχε πλέον διαδοθῇ εἰς ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, ἡ κυβέρνησις τοῦ Τσάρου ἐπέισθη ἐπὶ τέλους ὅτι ἔπρεπε ν' ἀφήσῃ ἐλευθέραν τὴν βιομηχανίαν ταύτην καὶ ἐκτοτε ἤρχισε νὰ πωλῇ τὰ μέρη ταῦτα εἰς διαφόρους ἐπιχειρηματίας καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς κεφαλαιούχους πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν φυσικῶν θησαυρῶν τῆς μελαίνης καὶ ἀγόνου ταύτης γῆς. Ἐν ἔτει 1877 ἡ παραγωγὴ ἀνῆλθε εἰς τὸ ποσὸν τῶν 3 ἑκατομ. κανταρίων κατ' ἔτος, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα τὸ καυκάσιον πετρέλαιον δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀνταγωνισθῇ ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἀγοραῖς πρὸς τὸ ἀμερικανικόν, διότι τὰ πρὸς μεταφορὰν αὐτοῦ μέσα ἦσαν καὶ λίαν ἀτελῆ καὶ ὑπερμέτρως δαπανηρά, ἐνῶ οἱ Ἀμερικανοὶ εἶχον ἐν Πενσυλβανίᾳ πυκνὰ καὶ ἀπέραντα δάση καὶ ἐντὸς αὐτῶν πολυάριθμα καὶ μεγάλα βαρελοποιεῖα μετὰ λίαν εὐφυῶς κατεσκευασμένων μηχανῶν, δι' ὧν ταχέως καὶ ἐφθνὰ κατεσκευάζον βυτία

ΑΠΟΘΗΚΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΕΝ ΒΑΚΟΥ.

προς αποστολήν τοῦ πετρελαίου. Τὰ ἀμερικανικὰ διωλιστήρια ἔκειντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρὰ τὴν λίμνην Erie καὶ

ἐκείνη ὕλη ἐβρέξαν δι' αὐτῆς τὴν ὁδόν, ἣν ἐπρόκειτο νὰ διαβῇ, καὶ τοποθετηθέντες εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον προσήψαντο αὐτῆς διὰ τῶν πυρσῶν των. Πάραυτα τὸ πῦρ ἐξηπλώθη ἐφ' ὅλου τοῦ ἐδάφους καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἡ ὁδὸς ἅπασα ἐκαλύφθη ὑπὸ πυρίνων γλωσσῶν.

Μέχρις ἐσχάτων λοιπὸν τῶν χρόνων αἱ ἀνεξάντλητοι αὐταὶ πηγαὶ πλούτου καὶ εὐπορίας διὰ τοὺς κατοίκους τῶν τόπων ἐκείνων ἔμειναν ὅλως ἀχρησιμοποίητοι καὶ παρείχον μᾶλλον θεάματα κινεῶντα εἰς ψυχὰς γοῶν καὶ διασκέδασιν, ὅτε τέλος ὁ σουηδὸς μηχανικὸς Λουδοβίκος Νόβελ, ἀδελφὸς τοῦ Ἀλφρέδου Νόβελ τοῦ ἐφευρόντος τὴν δυναμίτιδα, διέγνω τὴν ἀπελπιστικὴν ταύτην κατάστασιν τῆς βιομηχανίας τῆς νάφθας καὶ ἐξεύρε τὰ κατάλληλα μέσα πρὸς ὑπερνίκησιν ὅλων τῶν κωλυμάτων. Ἐν ἔτει 1875 ἱδρυσεν ἐταιρίαν ἔχουσαν κεφάλαιον τριῶν ἑκατομμυρίων ῥουβλίων καὶ δι' ὑπερανθρώπων ἀγώνων καὶ θυσιῶν κατώρθωσε ν' ἀποβῇ ὁ σωτὴρ τῆς χώρας ἐκείνης, διότι οὐ μόνον ἀνέπτυξε τὴν συγκοινωνίαν μετὰ γάλλοις ἀλλὰ καὶ ἐδείχθη ἀνώτερος τῶν Ἀμερικανῶν καταστήσας περιττὰ τὰ βυτία πρὸς μεταφορὰν τοῦ πετρελαίου. Ἀντ' αὐτῶν ἐναυπήγησεν ἐν Σουηδίᾳ σιδηρὰ ἀτμόπλοια ἰδιάζοντα μόνον πρὸς μεταφορὰν τοῦ πετρελαίου ἐκ τοῦ λιμένος τῆς πόλεως Βακού καὶ τῶν δεξαμενῶν τοῦ πετρελαίου εἰς τὰ διάφορα ἄλλα σημεῖα τῶν ἀκτῶν τῆς Κασπίας θαλάσσης, ὁπόθεν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου μεταφέρεται τὸ ἐμπόρευμα εἰς τὰς διαφόρους τῆς Εὐρώπης ἀγοράς. Τὴν σήμερον ἐξ τεράστιοι ὀχθοὶ συνδέουσιν ἐν Βακού τὰς πηγὰς τῆς νάφθας πρὸς τὰ ἐν τῷ λιμένι διωλιστήρια. Ἡ ἐταιρία ἔχει ὑπὸ τὴν κατοχὴν της 43 τοιαύτας πηγὰς. Ὁ Κάρλος Marvin, ὁ γνωστός ἀνταποκριτὴς ἀγγλικῶν ἐφημερίδων, ἐν τῷ περὶ Βακού συγγράμματι τοῦ λέγει, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Νόβελ ἦνοιξαν κατὰ τὸ τελευταῖον

ΠΗΓΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΕΝ ΒΑΚΟΥ.

Διάσημός τις γερμανὸς ζωολόγος, εἰς ὃν ἡ Εὐρώπη χρεωστῇ τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς Σιβηρίας καὶ τοῦ Καυκάσου καὶ ἡ πόλις τῆς Τιφλίδος τὸ λαμπρὸν αὐτῆς Μουσεῖον, διηγείται ὅτι συνώδευσέ ποτε τὸν μέγαν δούκα Μιχαήλ, διοικητὴν τοῦ Καυκάσου, εἰς τὸ ἐκ Τιφλίδος εἰς Βακού ταξείδιόν του. Ὁ μέγας δούξ καὶ ἡ συνοδεία του ἐγκατέλιπον κατὰ παρακίνησιν τῶν κατοίκων τὴν πόλιν Βακού περὶ λύγων ἀφάς, ὅτε δὲ τὰ ὄχνηματα τοῦ μεγάλου δουκὸς διήρχοντο διὰ τῶν χωρῶν, ἐνθα πηγάζει τὸ πετρέλαιον, εἶδον αἴφνης οἱ ὁδοιπόροι ἐμπροσθεν αὐτῶν εὐρεῖαν πεδιάδα μαγικῶς φωτιζομένην. Οἱ ἐκμισθωταὶ τῶν πετρελαιοῦχων πηγῶν εἶχον πρὸς τιμὴν τοῦ νέου διοικητοῦ συσσωρεύσει ἀμφοτέρωθεν τῆς ὁδοῦ ὄγκους νάφθας, τοὺς ὁποίους ἀνῆψαν ἅμα ὡς ἐπῆλθεν ἡ νύξ. Καὶ ὁ Πλούταρχος αὐτὸς περιγράφει παραπλήσιόν τι ἐπεισόδιον ἐν τῷ βίῳ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Θέλοντες, λέγει ὁ σοφὸς Χαιρωνεύς, νὰ δείξωσιν οἱ βάρβαροι εἰς αὐτόν, τὸν Ἀλέξανδρον, πόσον εὐφλεκτος ἦν ἡ ἐκ τῆς γῆς ἀναβλύζουσα ῥευστὴ

έτος μίαν πηγήν, αναπηδῶσαν εἰς ὕψος 200 ποδῶν ὑπὲρ τὴν γῆν καὶ ἐν τεσσαράκοντα καὶ δυσὶν ἡμέραις ἐκπέμπουσιν 150 ἑκατομ. λίτρας νάφθας. Πᾶσαι αἱ προσπάθειαι, ὅπως κλείσωσι πάλιν τὴν ἀπειλοῦσαν τὰ πάντα νὰ κατακλύσῃ ταύτην πηγήν, ἀπέβησαν εἰς μάτην.

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν μεταφορικῶν μέσων δια τὰ προϊόντα ταῦτα εἶνε ἀληθῶς καταπληκτικὴ καὶ ἀπίστευτος. Ἐν ἔτει 1878 ἀνεχώρησεν ἐκ Βακοῦ τὸ πρῶτον μεταφορικὸν ἀτμόπλοον τῶν ἀδελφῶν Νόβελ, λίαν προσφόρως ἀποκληθὲν „Ζωροάστρης“. Τὴν σήμερον τὸ ἀποδεματικὸν κεφάλαιον τῆς Ἑταιρίας ἠξήθη εἰς 10 ἑκατομμύρ. ρουβλίων, τὰ ἀτμόπλοα τῆς ἐγένοντο 12 μὲν ἐν τῇ Κασπίᾳ θαλάσσῃ, ἑνδεκα δὲ ἐπὶ τοῦ Βόλγα ποταμοῦ· εἰς ταῦτα συγκαταλεχθῆτωσαν καὶ ὀκτὼ σιδηρεῖς λέμβοι, ἐξ ξύλιναι μετὰ σιδηρῶν δεξαμενῶν καὶ 32 ἐπίσης ξύλιναι πρὸς μεταφορὰν τῆς ὑποστάθμης. Ἐκτὸς τοῦ στόλου τούτου ἡ ἐταιρία ἔχει ἐπίσης 1500 σιδηροδρομικὰς ἀμάξας, φερούσας μεγάλα δοχεῖα πετρελαίου πρὸς μεταφορὰν αὐτοῦ εἰς τὰς πόλεις Ζαρυζίν, Ὁρέλην, Μόσχαν, Πετροῦπολιν, Βαρσοβίαν, Κίεβον, Ὀδησσὸν καὶ πόλεις ἄλλας. Πρὸ μικροῦ ἐπίσης ἐπερατώθη καὶ ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ἡ μέλλουσα νὰ συνδέσῃ τὴν πόλιν Βακοῦ

πρὸς τὸ Βατοῦμ καὶ τοὺς λιμένας τῆς Μαύρης θαλάσσης, οὕτω δὲ δὲν ἀπέχει πολὺ ἡμῶν καὶ ὁ καιρὸς ἐκεῖνος, καθ' ὃν θὰ ἴδωμεν τὰ μεταφορικὰ τῶν ἀδελφῶν Νόβελ νὰ μᾶς φέρουν τὸ πετρελαῖον εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Σμύρνην, εἰς Σύρον καὶ Πειραιᾶ καὶ ὅλας τὰς ἄλλας παραλίαις πόλεις τῆς Μεσογείου θαλάσσης.

Ὁφείλει πραγματικῶς νὰ θαυμάσῃ τις τὰ γιγαντώδη τῶν ἀδελφῶν Νόβελ ἔργα. Οἱ τῷ ὄντι μεγαλοφυεῖς οὗτοι σουηδοὶ ἐξωμάλυναν τὴν ὁδὸν τῶν πηγῶν τῆς νάφθας πρὸς τὰς πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης, τὰ δὲ δημιουργήματα αὐτῶν ἀποδεικνύουσι, πῶς τὸ ἐφευρετικὸν τοῦ ἀνθρώπου νυνὲμ καὶ ἡ ἀνάμεικτος δραστηριότης του κατορθώνει νὰ ὑπερπηδῇ τὴν τεραστίας ἀποστάσεις καὶ ἄλλα κωλύματα. Ἰσως τὸ ὄνομα Νόβελ εἶνε καλὸς τις οἰωνὸς διὰ τὸ μέλλον, ἴσως οἱ βασιλεῖς οὗτοι τοῦ πετρελαίου εὐχονται νὰ παράσχωσιν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὸ ἐφθνήτατον φῶς. Ἀν πραγματικῶς κατορθώσωσι τελείως νὰ παραλύσωσι τὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν Ἀμερικανῶν καὶ ἀν' ἀνοιχθῶσιν ἡμῖν αἱ πανάρχαιαι πηγαὶ τοῦ καυκασίου φωτός, τότε θὰ πραγματοποιηθῇ διὰ τὰ πολιτισμένα τῆς Εὐρώπης ἔθνη τὸ λόγιον:

„Ἐξ ἀνατολῶν ἔρχεται τὸ φῶς!“

ΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΣΠΕΡΙΑΣ.

Καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἄς παρῶμεν, φίλη μου, ἀδιόφοροι τὰ περὶ ἡμᾶς θυλούμενα καὶ ὑλακτούμενα. Ὅλοι μετέβαλον γλῶσσαν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐπίσημοι καὶ ἡμιεπίσημοι διερχόμενοι τῆς δημοσίας καὶ κυβερνητικῆς ἐν Εὐρώπῃ γνώμης, καὶ φαίνονται ἀνθρωπινώτεροι εἰς τὰς ἐκφράσεις των ἀλλ' ἐννοεῖν ὑπερπηδήσῃ καὶ τὰ

ἀκρότερα τῆς ἀλογίας χαραινόμενα ὁ γερμανικὸς τύπος. Ἡ ἡμερησία τοῦ Βερολίνου, διὰ ν' ἀναφέρω ἐν χαρακτηριστικώτατον παράδειγμα, προτείνει σήμερον πλέον τὸν διαμελισμὸν τῆς Ἑλλάδος, ὑποβάλλει καὶ σχέδιον à la polonaise καὶ ὑποδεικνύει πρόσωπα δυνάμενα ἐν ἀδελφικῇ ἰσομοίρῃ ν' ἀναγορευθῶσι δοῦκες καὶ ἡγεμόνες τῶν διαφόρων ἑλληνικῶν τμημάτων. Οἱ Ἑβραῖοι Συντάκται τοῦ ἐν λόγῳ φυλλαρίου κανὼς ἐξυπηρετοῦσι διὰ τῶν τοιούτων ἐξηγήσεων τὰ ζωτικώτατα συμφέροντα τῶν ἐν Ἀνατολῇ ὁμοφύλων των, οἱ ὅποιοι ἐν περιπτώσει εὐρωπαϊκῆς τῶν τόπων μας κατοχῆς δὲν θὰ διαφύγῃσι καταδιωγμοὺς καὶ παραγκωνισμούς, οἷους δικαίως φαίνεται, ὑφίστανται νῦν ἐν Ρωσίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, ἔπου δυσκόλως σιτίζονται καὶ οἱ ἴδιοι. Τὴν ἀηδίαν, ἣν μοι ἐνέπνευσαν, φιλότῃ μου, τὰ ληρήματα ταῦτα δύνασαι νὰ συμμερισθῇς ἀναγινώσκουσα τὰς ἐξῆς σημειώσεις μου.

Εἰς τὸ Μελόδραμα τῶν Παρισίων ἐκίνησαν πρό τινων ἡμερῶν δύο Ἄγγλοι τὴν κοινὴν ἀγανάκτησιν, καθότι διαρκοῦντος τοῦ διαλειμματος ἔπαιζον χαρτιά ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν πύλων των. Καὶ ἀφ' οὗ μάλιστα κατόπιν ἀνεπετάσθη ἡ αὐλαία ἐξηκολούθησαν τὸ χαρτοπαίγιόν των, ἕως οὗ ἔπασσε καὶ τὸ τελευταῖον χαρτίον. Ἐπειδὴ οἱ παράξενοι οὗτοι κύριοι οὐδεμίαν ἔδιδον ἀκρόασιν οὔτε εἰς τὰς παρατηρήσεις τῶν παρακαθημένων, οὔτε εἰς τὴν ἐπέμβασιν τῆς ἀστυνομίας, ἀλλ' ἐξηκολούθουν νὰ παίζωσιν, ἡγαγόντων νὰ τοὺς φέρωσιν εἰς τὴν νομαρχίαν. Ὁ ἐπιφορτισμένος ἐνταῦθα τὴν ἐξέλεξιν τοιούτων ὑποθέσεων ὑπάλληλος ἡσυχαστὴς ἀκριβῶς τότε εἰς ἄλλην τινα ὑπόθεσιν καὶ ἕως οὗ ἀπαλλαγῇ ταύτης οἱ δύο ἐναγόμενοι ἤρχισαν εἰς τὸν παρακείμενον θάλαμον νὰ παίζωσι χαρτιά κινουντες τὴν ὁργὴν καὶ τὴν ἀγανάκτησιν ὅλων τῶν κλητῶν. Πρὸς τὸν ἐν ὑπηρεσίᾳ δημόσιον ὑπάλληλον εἶπεν ὁ εἷς τῶν Ἀγγλῶν, κ. Κόσπερ, ἰδιοκτήτης ἀνθρακωρυ-

χείου ἐν Staffordshire: — Ἀγαπῶ τόσον πολὺ τὰ χαρτιά, ὥστε θὰν ἐπῆγγαίνα μὲ τὴν ἀμάξαν διὰ νὰ στεφανωθῶ, ἔπαιζα εἰς τὸν δρόμον χαρτιά μὲ τὸν παρὰνυμφόν μου, καὶ ἔπειτα ὅτε κατὰ Νοέμβριον ἔπαθα τὸ φοβερὸν δυστύχημα τοῦ νὰ χάσω τὸν πατέρα μου, ἤθελον ἀποθάνει ἐν τῇ λύπῃ μου, ἂν εἰς τὸν δρόμον πρὸς τὸ νεκροταφεῖον δὲν ἔπαιζα χαρτιά ἐντὸς τῆς ἀμάξης. Εἰς ταῦτα ὁ ὑπάλληλος ἀπάντησε· Παρακαλῶ, κύριε, ν' ἀπομακρυνθῇτε· ἡ ὑπόθεσίς σας ἀνήκει εἰς φρενολόγον καὶ ὄχι εἰς δικαστὴν.

Πρωτότυπον ἀληθὲς ἐπεισόδιον συνέβη κατὰ τὰς τελευταίας ἑορτὰς ἐν Βερολίνῳ μετὰ οὐλοδοποιήσεως καὶ τῶν ὑπηρετιῶν αὐτῆς. Ἐδίδοντο τὰ δῶρα τῆς πρωτοχρονιάς ἡ μᾶλλον τῶν χριστουγέννων, ὡς ὑπάρχει ἔθος παρὰ τοῖς γερμανοῖς. Ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔκειντο δύο ζεύγη χειροκτίων, τὸ ἐν διὰ τὴν θαλαμηπόλον καὶ τὸ ἕτερον διὰ τὴν μαγειρίσαν. Ἡ πρώτη, πλήρης ὁργῆς διὰ τὸ εὐτελὲς δῶρον, οὔτε κὰν καταδέχεται νὰ φορέσῃ τὰ χειρόκτια, ἀλλ' ἀμέσως τὰ ρίπτει εἰς τὸ πῦρ τῆς θερμάστρας, ἐν ᾧ ἡ δευτέρα, ἀρκουμένη καὶ εἰς τὰ ὀλίγα, ἠθέλησε τὸ ἴδιον ἐσπέρας νὰ τὰ δοκιμάσῃ. Ἀλλ' ὅποια εἶνε ἡ ἐκπληξίς της, ὅταν ὁ δάκτυλός της αἰσθάνεται εἰς ἐν ἄκρον τοῦ χειροκτίου κατὶ χάρτινον, τὸ ὅποιον μετὰ ἀκριβεστέραν ἔρευναν ἀποκαλύπτεται ἑκατοντάδραχμον χαρτονομίσμα! Ἡ εὐγενὴς ἀληθὲς οἰκοδόσποινα εἶχε δελήσει νὰ δοκιμάσῃ τὸν μαγειρῆσαν τῶν ὑπηρετιῶν της, τὸ δὲ πείραμα εἶχεν ἐπιτύχει καθ' ὁλοκλήριαν, διότι ἡ διαστραμμένη θαλαμηπόλος οὐ μόνον ἠτένιζεν ἤδη μετὰ θλίψεως τὴν πυρὰν, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐτὴν ἀκόμη ἐσπέραν ἀπελύθη ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἀφ' οὗ ἐξηγνέθησαν πλέον ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα, τὰ ὅποια καθ' ἑκάστην ὅλα τὰ εὐρωπαϊκὰ φύλλα δίδουν εἰς τοὺς ἀναγνώστας των, ἄλλα μὲν διὰ νὰ παχύνουν, ἄλλα διὰ νὰ γίνουν ὥραιοι, ἄλλα διὰ νὰ ἀνακτησούν ἀνεπιστρεπτὲι ἀπωλεσθεῖσαν ὑγίαν, κτλ. ἥδη τὸ γαλλικὸν „Journal de la Santé“ μετὰ πάσης σοβαρότητος συμβουλεύει τοὺς θέλοντας νὰ γίνωσιν ἰσχνοὺς ἀναγνώστας του νὰ μεταχειρισθῶσι πρὸς τοῦτο μέσον τι, ὅπερ καθ' ἑαυτὸ δὲν στερεῖται καὶ τοῦ γελοίου. Πρῶτον καὶ κύριον προσὸν τοῦ ἰσχυροποιητικοῦ τούτου μέσου εἶνε, ὡς λέγει, εὐρύχωρον δωμάτιον. Πρὶν κατακλιθῇ ὁ πάσχων ἐκ πολυσαρκίας ὀφείλει ν' ἀνοῖξῃ τὰς θύρας ὅλων τῶν δωματίων, νὰ σβέσῃ τὰ φῶτα καὶ ταχέως νὰ διασκορπίσῃ εἰς τὰ διάφορα δωμάτια τρεῖς δωδεκάδρας σφαιρῶν (ἡ γαλλικὴ ὅμως συνάδελφος λησιμονεῖ νὰ μᾶς ὀρίσῃ τὸ μέγεθος, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ ἔχωσιν αἱ σφαῖραι αὐταί). Πρὶν ἡ λοιπὸν δὲν συλλεχθῶσιν ὅλαι αἱ διασκορπισθεῖσαι σφαῖραι δὲν πρέπει ὁ πάσχων νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν κλίνην. Τὸ πείραμα, ὡς βλέπετε, εἶνε ἀπλοῦν καὶ ὀλιγοδάπανον, μετὰ ἐξάμηνον δὲ τοιαύτην εὐχάριστον ἀσκήσιν πᾶς πρέπει νὰ ᾔην βέβαιος, ὅτι θὰ γίνῃ κατὰ πολλὰ χιλιόγραμμα ἑλαφρότερος!

Περὶ τῆς ἐξαπλώσεως τῆς χολέρας, ἡ ὅποια κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους δὲν φαίνεται διατεθειμένη νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸ ἔδαφος τῆς Εὐρώπης, ἐγράφησαν πλεῖστα ὅσα καὶ ἐξακολουθοῦσι νὰ γράφονται εἰς διάφορα εἰδικὰ ἐπιστημονικὰ περιοδικά. Ἐκ τῶν πολλῶν δημοσιευμάτων περισυναγαγόντες τὰ σπουδαιότερα μέρη μεταδίδομεν αὐτὰ ἐνταῦθα τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις ὡς βραχείας παρατηρήσεις περὶ τῆς πορείας τῆς ἐπιδημίας